

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
odată 12 fil., a treia
odată 10 fil.

□ □

Toți ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbătă.

Preoțimea dela sate.

O biserică era, cum se așteaptă să fie în satele de felul acela. Acățată pe coasta unui deal uriaș, sta tot gata să se prăbușească. De mult vor fi clădit-o credincioșii altor vremuri, căci prin șindilele coperișului bătea ploaia mereu, iar prin crepăturile păreților de bârne șuera vântul.

Destulă biserică, ziceau trecătorii, pentru o mână de popor ca acesta. Dumnezeu primește rugăciunea robilor săi de ori unde și din orice loc. Dela niște păstori, dela muncitori, cari înșiși nu au locuință statornică în satul acesta puternic săsesc nu se poate aștepta mai mult.

Și azi mai caută biserică pe coasta uriașă, dela marginea satului! O cruce mare de lemn mai e pe locul de odinioară, ca semn că acolo a fost cândva sfântul altar, încolo progadia e goală.

Stai nedumerit trecătorule! Privești căutând peste satul ce se așterne într-o adâncă liniște la picioarele tale și iată că la mijloc la locul cel mai ales, se ridică o nouă biserică. Păreții îi strălucesc alb în razele soarelui, iar tinicheaua de pe coperiș scilipește orbitor peste întreg cuprinsul din vale.

Adevărată minune!

Mă împăcai de mult cu gândul. Ziceam, că sunt puțini, sunt săraci, bună le e casa Domnului cum e, numai harnici să fie să o susțină și pe aceea. Și ei, muncitori cu brațul, cari de abia au ei unde să locuească — ei s'au prețuit mai pe sus de cum i-am prețuit eu. Când a venit preotul adevărat la situație, și le-a înțeles gândul, i-a strâns pe toți în jurul său, să fi văzut emularea oamenilor în jertfe, în muncă, în ajutor.

Azi au cea mai frumoasă biserică în sat, la cel mai frumos loc, iar ei umblă cu frunțile ridicate printre ceilalți oameni din comunele învecinate.

* * *

Și așa mai departe. Se schimbă satele, de abia le mai cunoști. În locul bisericilor vechi s'au ridicat ici-colo adevărate clădiri monumentale, iar în locul școlilor necorespunzătoare, azi se văd palate. Se întrec comunele una cu alta. Abia găsești om, care să nu spună cu fală, cât a prestat el la biserică și ce jertfe a adus cu prilejul clădirii școlii. O muncă febrilă se observă în afară, care face cinste preoțimii noastre.

Nu știu dacă ați urmărit cu atenție și scrisoarea, ce o am publicat în o serie de numerai „Unirii” despre parohia Bistrei din Munții-apuseni. Sunt lucruri de necrezut, cari s'au făcut, iar cele în perspectivă le subliniem cu fală. În fața astortel de fapte săvârșite, cu atâta râvnă de o serie strălucită de preoți și de un popor mândru de situația sa tradițională, numai cuvinte de laudă avem. Și mai e așa pe multe locuri, ne amintite de nime. Apostoli adevărați și-au făcut apariția chiar și în parohiile cele mai mărunte, cari lucră cu zel și entuziasm pentru ridicarea morală și culturală a poporului nostru.

Când vedem azi biserici nouă pe sate, școli corespunzătoare, biserici pline cu popor, preoți predicând, preocupări continue pentru ridicarea poporului, privim cu cea mai desăvârșită încredere în viitor. Preoțimea noastră dela sate își face datorința cu atâta entuziasm încât în multe ar putea lua chiar și centrele pildă dela dânsa.

Ținuta României. — În timpul din urmă presa Impătritei Înțelegeri, în mod tendențios, a comunicat știri alarmante, că guvernul român a încheiat acord cu guvernele Impătritei Înțelegeri. Organul oficial al guvernului român „Viitorul” comunică, că guvernul român nu s'a abătut într-un nimic dela conduita politică, croită în consiliul de coroană, prezidat de Carol. Semioficiosul „Independance Roumaine” declară, că după știrile presei străine, România până acum ar trebui să fie în război și cu ententa și cu puterile centrale. Atitudinea politică a României e cea stabilită în consiliul de coroană a anului trecut. Comunicatelor străine nu trebuie să le atribuim vre-o momentuositate.

Eșuarea sforțărilor Impătritei Înțelegeri asupra statelor din Balcani. — Zilnic se remarcă în presă marile opinii, ce le exerciază puterile ententei asupra statelor din Balcani, pentru pășirea armată a acestora în actualul război. Aceste state, încă în formație, în vremuri de pace erau ținute de guvernele ententei de instrumente, cari au să servească, special Rusiei, la înfăptuirea testamentului lui Petru cel mare.

Sub pretextul de eliberare a popoarelor creștine de sub jugul păgânilor Ententa a produs în timpul din urmă, la statele din Balcani intrigi, machenațiuni, prin cari Rusia tindea la subjugarea statelor balcanice. Deviza Rusiei în actualul război e realizarea idealului panslavist. Pentru ajungerea acestor ținte, guvernele Rusiei au lucrat cu cele mai drastice mijloace, toate persoanele, obstacole politice rusești, au fost strangulate, brutalizate: Detronarea principelui de Battenberg, asasinarea regelui Alexandru Obrenovici și a reginei Draga ș. a., formează drumul de cadavre, ce duce spre mult visatul oraș, Constantinopolul. Acum, când armatele rusești au suferit imense desastre, când ententa să vede neputincioasă în fața puterilor armate germane, se pare, că în ochii ententei vaza statelor din Balcani s'a urcat foarte mult. Diplomații ruși, francezi, englezi lucră cu multă ardoare pentru apianarea conflictelor dintre statele balcanice, le implinesc și pretenziunile naționale, și le cedează teritorii, a căror realizare, statele din Balcani o țineau de nevenită.

Toate nizuințele diplomației Impătritei Înțelegeri la statele din Balcani, ca și în trecut și acum au dat fiasco. Guvernul bulgar, care a fost des solicitat de Impătrita Înțelegeri pentru întrevinerea în război, a în-

țeles, că pășirea lor contra Turciei și deschiderea drumului pentru forțele rusești spre Dardanele, aduc apunerea regatului bulgar. În urmare guvernul bulgar a încheiat și subscris acordul cu Turcia.

Politica Impătritei Înțelegere a dat fiasco și față de celelalte state. Concesiunile teritoriale, propuse statelor din Balcani de guvernele otomane, sunt considerate ca violări teritoriale sau simple promisiuni.

Guvernele statelor din Balcani, cunoscând bine ce înseamnă pentru ele o Rusie învingătoare, și dându-și seama de momentele critice prin care trec, vor și la timpul potrivit, contra cui să-și ridice cuvântul de veto.

Acordul turco-bulgar. — Tratativile, ce au decurs în zilele din urmă între Bulgaria și Turcia, au ajuns la rezultat deplin. Bulgaria în schimbul neutralității sale, va primi un teritor de 2300 km. din teritoriul Traciei otomane. Astfel limita noii Bulgariei va fi râul Marița până la Enos, cuprinzând și Adrianopolul cu excepția unui suburbii. Convenția a fost iscălită în luna trecută și în 19 crt. teritoriile se vor preda Bulgariei, cu mari solemnități. Ministrul președinte Radoslavov nu crede că Sârbia, România și Grecia vor ataca din acest prilej pe bulgari. Astfel dacă Bulgaria va trebui să lupte, ar avea să susțină ofensiva numai pe un front.

Ziarul „Novoje Vremja” atacă cu vehemență pe Bulgaria, spunând, că prin acest pact a tradat chestia slavă și pe Rusia, chiar în o vreme, când aceasta va avea lipsă de ea.

Apelul „Crucei Roșie” române. — În ziarele magiare din Budapesta cetim apelul „Crucei Roșie” române, în care se cer contribuiri benevole, și pentru cazul, că ar izbucni războiul, se face apel la cât mai multe surori de caritate și medici.

Războiul european.

Budapesta, 12 Sept. (Oficial).

Frontul rusec. Trupele noastre în Wolhinia la Durazno și Dubno au trecut peste râul Ikwa. La Tarnopol atacul rușilor s'a potențat. Spre nord-vest de oraș inamicul a ocupat satul Dolzanko și a pătruns în pozițiile noastre, dar nu peste mult a fost alungat prin atacul dat din flanc de trupele germane. Rușii au suferit pierderi enorme. Asemenea și spre sud-vest de Tarnopol le-am respins eșirile. La țărmurile ostice dela Strypa, la cursul inferior al Siretului și frontiera Basarabiei eri am ocupat satul bine întărit de lângă Kossowo.

Frontul italian. Luptele mari prevăzute pe frontul maritim s'au început. Câteva atacuri italiene au eșuat. La Jablenica artileria noastră a silit pe italieni să se retragă. Pe sectorul Vrsic lupta a decurs cu o vehemență neobișnuită, aici honvezii probați austriaci au respins atacul. Pozițiile le păstrăm cu multă tărie, înaintea lor zac cadavre italiene. Capul de pod sudic dela Tolmein din nou a fost bombardat. După cum s'a constatat acum în atacul din 9 crt. a luat parte corpul VII de infanterie, o trupă de alpini și 2 divizii de bersaglieri. Cu ocazia aceasta singur regimentul 25 a pierdut 1000 ostași. Pe sectorul Doberdo am respins mai multe atacuri italiene. Pe frontul dela Tirol italianii eri și azi au atacat fără succes pozițiile noastre din valea Papora și regiunea Cristallo.

Berlin, 12 Septembrie. (Oficial).

Frontul apusean. Pe o parte mare a frontului au fost aprigi lupte de

artilerie. Explodările din Champagne și Argonne au cauzat mari daune în tranșeele franceze. Aviatori inimici au aruncat bombe asupra orașului Ostende, daune nu au produs. În decursul nopții am aruncat bombe cu bun rezultat asupra docurilor din Londra.

Frontul ostic. Trupele generalului Hindenburg în luptele dintre Düna și Niemen au prins 1800 ostași și au capturat 5 mitraileze. Intre Jeziory și Niemen luptele au durat noaptea întreagă. La cursul Zelwianko am spart în mai multe locuri frontul rusec, am prins 17 ofițeri și 1946 ostași și am capturat 6 mitraileze. Eri am aflat că poziția trupelor de gardă rusească e spre nord-vest de Vilna, unde noi am atacat și respins. Trupele arhiducelui Leopold au făcut prizonieri 2759 ostași ruși.

Budapesta, 13 Sept. (Oficial).

Frontul rusec. Atacurile rușilor asupra frontului din Galiția ostică continuă. La gura Siretului am respins mari puteri inimice. Spre sud-vest de Seusowa s'a prăbușit de focul artileriei noastre un atac rusec. Trupele aliate, cari luptă la Tarnopol peste noapte au pătruns în pozițiile întărite de pe culmile dela Kosovo și ost de Jeziorne. La Nowalexienec decurg lupte violente. În regiunea Durazno am respins pe inamic de pe mai multe secțiuni, aici s'au distins landwehrii vienezi din regimentul 24. Ieri prin ocuparea Kurot-ului am prins 9 ofițeri și 1000 ostași și am capturat 5 mitraileze.

Frontul italian. La Flitsch și Tolmein eri au fost lupte de vehemență mai mică. Din nou cauzându-le pierderi imense, le-am respins toate atacurile.

FOIȚA.

Din durerile Basarabiei.

(Fragment).

Iubire, sfânt farmec ceresc,
Ce faci din eruda fiară, mamă,
Ochiar fca diavolului: Ūra,
Sub scutul tău se sfarmă;
Zmuls de mic din sinul mamei,
După tine farmec sfânt,
Infrânt de mii de lanțuri,
De veacuri mă trământ.

Singur părăsit de mila
Și ajutorul celor tari,
N'am știut ce-i mângâierea,
Stăpânii mei erau barbari:
In loc de pâne petri-mi dau,
Odihna'aveam tortura,
Truda mea și chinul meu
Nu-și aveau măsura.

Dar cui îmi spun durerea?
Când nime nu m'ascultă,
Străin e tot în jurul meu...
Averea mea?... Durere multă.
Nici paserea ce 'n vijelie
Își pierde cuib și pui,
Nu simte-atâta gol și-amar,
Ca mine, vai! Doar nime nu-i.

Avem și noi un ceriu senin,
Dar suflatu-mi furtuna-l bate,
Și nu mai știu de mai trăiesc,
In dorul meu după dreptate.
Vorba ce-o vorbese e dulce,
Ca dulcele din alba floare,
Dar jalea mult-o tulbură
Și farmecul ei moare.

Tu sfinte Dumnezeu și tare,
Care ști din mările turbate,
Să faci o liniște și-o pace,
Fă-ne și nouă dreptate!
Căci rugi din zori și până'n zări
Aducem ție Doamne sfinte,
Și ruga noastră e rostită,
Cu lacrimi și dor ferbinte...

Dem. Toncean.

Carmen Sylva:

Cuvinte sufletești.

Regina poetă a dat voie părintelui vicar Vasile Mangra, dela Oradea mare, să scoată a doua ediție a frumoaselor meditații »Cuvinte sufletești«. Cartea a apărut la Brașov (Ed. Ciureu) și se distribuie gratuit soldaților de câmpul de luptă.

»Astfel »Cuvintele sufletești«, în această nouă ediție — scrie părintele vicar, în prefață — sunt un dar, pe care duiosă mamă a răniților și eroilor dela Plevna îl trimite astăzi

— prin umil subsemnatul — fraților lor eroi, reînforși de pe câmpiile Galiției, Bucovinei și Basarabiei, ca un binecuvântat izvor de mângâiere și îmbărbătare.»

Dăm în numărul de azi meditația a patra.

Despre inseratul vieții.

Cuvintele pentru rugăciunea de astăzi sunt scrise în Sfânta Evanghelie a lui Luca, cap 24, vers 29:

„Rămâi cu noi, căci cătră seară este și s'a plecat ziua“.

Aceste cuvinte le-au zis învățătorului lor învățăceii orfani, mergând spre Emaus. Hristos îi însoția în calea lor însă ei nu l'au cunoscut. Hristos i-a îmbărbătat, aducându-le mângâiere și dovedindu-le, că Hristos a trebuit să pătimizească toate, câte le-a pătimit, pentru ca învățătorii sale, pecetluite cu sfânt sângele său, să primească puterea dumnezească cea covârșitoare. Inima lor a tresărit, căci streinul li adăpase din izvorul bogat al mângâierii și le arătase că greșesc, crezând, că o viață întreagă și patimile suferite au rămas neroditoare și s'au pierdut iară în întunec.

Și când el voia să-și urmeze calea, atunci învățăceii se îndreptăzau spre El cu rugăciunea lor asemenea ca niște copii, și-i zic: „Rămâi cu noi căci cătră seară este“!

Cât de des am rostit și noi această rugăciune, când noaptea se pogoară în inimile

În regiunea Flitsch, după ce atacul de ieri a inamicului a eşuat, a îndreptat un nou atac contra Jaworcek și Goloba, pe care l-am respins. Artileria italiană în mod vădit, a luat în foc locul unde li-se concentrează infanteria. În luptele dela Vrsic italienii au pierdut 500 ostași. Contra capului de pod dela Tolmein italienii au dat patru atacuri nesuccese. La frontiera Tirolului inamicul din nou a încercat să se apropie de sectorul Popena, dar a fost respins, peste 100 cadavre italiene au rămas la frontieră.

Berlin, 13 Septembrie (Oficial).

Frontul apusean. Situația e neschimbată. La Courcain și deasupra pădurii Manteaucon am puscat câte un aeroplan. Pasagerii primului sunt prizonieri, iar cei de pe al doilea au murit. În noaptea din urmă am aruncat bombe asupra fortăreței Southond.

Frontul estic. Trupele lui Hindenburg au respins pe inamic din mai multe poziții dintre Friedrichstadt și Jakobstadt. Între Vilna și Dünaburg în mai multe locuri am ajuns la linia terată ce duce la Petrograd. Lângă Zelwionka am respins mai multe atacuri, am făcut prizonieri peste 3300 ostași și am capturat 1 tun și 2 mitralieze.

Trupele arhiducelui Leopold urmăresc pe inamic, au prins peste 1000 ostași ruși.

Armata lui Mackensen a respins toate atacurile rușilor.

Frontul sud-estic. Trupele germane, spre vest și sud-vest de Tarnopol au respins cu multă violență mai multe atacuri rusești și au făcut prizonieri câteva sute de ruși.

Din frământările unui preot.

(Despre concubinajiu).

Deși e actual a vorbi azi numai despre praf de pușcă și despre gloanțe de tunuri, sau despre luarea vreunei cetăți, ori prinderez atâtea mii de prizonieri, totuși în scrisul de față, știind, că vorbesc celor ce sunt puși să grijească de viața morală a poporului, vreau să ating o rană mare, care sângerează tare pe trupul credincioșilor, și care pe cel ce scrie acestea îl frământă încontinuu.

Rana aceea grea de pe trupul neamului nostru, care slăbește puterea de voință, și scârțează pofta de lucru a omului, e concubinajiu sau divorțarea cu cale și fără cale a celor căsătoriți.

Despre concubinajiu s'a scris foarte puțin la noi. S'a mai atins din când în când pe la sinoadele protopopești chestia aceasta, și s'au luat poate și ceva măsuri pentru stărpirea sau cel puțin împușinarea părechilor necununute, dar secotind, că ei nu sunt puși să reformeze lumea, au lăsat lucrul baltă, văzându-și fiecare de năcazurile lui.

Indirect s'a vorbit puțin despre lucrul acesta în cuvântările, ce le-au ținut trimișii Asociațiunii prin adunările poporului, întrucât vorbind ei despre traiul în casă, ori despre bunăstarea familiei, sau despre feliul, cum poate reținea femeia pe bărbat dela crismă — au osândit prin aceasta și neînțelegerea dintre bărbat și femeie, care de cele mai multeori se sfârșește prin desfacerea lor și căutarea de soț după placul fieștecăruia.

Eu, în cele următoare, vreau să înșir mai întâi cauzele, din cari, după părerea mea fie înscris, fie cu graiul viu a celor mai mulți preoți, izvorește traiul rău dintre soț și soție, apoi piedecile de neînvin și cele numai închipuite, ce le întâmpină preotul în stărpirea, eventual micșorarea concubinajiuului.

Fără îndoială, că prima cauză a concubinajiuului e de-a se căuta în îmboldirile și ispitele diavolului, care încontinuu bate la ușa fiecărui suflet pământean, momindu-l cu fel și fel de promisiuni, numai să asculte omul de el.

Dar nici diavolul nu poate ispiti pe om mai mult decât poate suferi o ființă omenească și deaceia s'ar putea zice, că adevărata cauză a concubinajiuului stă în neîmplinirea voei lui Dumnezeu, neascultarea de poruncile Lui, nepătrunderea și mai bine zis necunoașterea adevărilor și învățăturilor creștine, fără de cari omul nu poate sluji cu credință lui Dumnezeu. Defectul acesta se observă mai ales la pătura cultă, care uitându-și chiar și „Tatăl nostru” învățat în copilărie, se consideră de eliberată de sub jugul unui Dumnezeu, care vrea să supuipe pe toți fii lumii acesteia, — și-și croește singură legile, după cari își îndreaptă viața sa. Și fiindcă mintea-i stăpânită de patimi îl îndeamnă și împintenă la fel și fel de poftă, deaceia nu e mirare, că intelectualii laici își părăsesc așa de ușor soțiile și trăiesc cu altele.

La țaran simptomul acesta se manifestă în altă formă. El necunoscând pe deplin învățătura lui Dumnezeu, fie pentru-că n'a auzit-o dela nime, fie că nu l-a învățat nime, nici părinții, nici preotul în cateheze sau predici, sau pentru-că inima lui e prea cuprinsă de grijile lumii acesteia și s'a învârtoșat, deaceia el, când vede, că i-se dă un prilej mai bun de trăit în lumea aceasta, își lasă femeia și se însoțește cu alta, chiar și dacă ar avea ceva strânsură cu cea dintâi și copii să fi avut cu aceea. O altă cauză a concubinajiuului e sila părinților, dea-și vedea copiii așezați cu orice preț. În legătură cu aceasta trebuie să se observe, că sunt și sile închipuite numai, cari nu strică legătura căsătoriei.

(Va urma.)

noastre cele obosite, fără a ne aduce și somnul cel dulce. Noaptea întunecată e lungă; ea e întovărășită de fiori, de spaimă de groază, cari cresc în măsura, în care repausul întunerecului crește în afară.

Cât de adesea ni se par toate zdrobite și nimicite împrejurul nostru, toate surpate din câte am clădit cu atâta speranță! Viața ne pare fără preț, suferințele fără folos, lucrarea neroditoare! Într'un ceas de spaimă toate se răstoarnă peste noi și întunerecul ne acopere. Inzadar am adus cu veselie cele mai grele jertfe. Inzadar am muncit, până ne-au sângerat mâinile! Toate sunt zadarnice! Cerul se acopere încetul cu încetul, albăstriul lui ne mai trimite o privire, apoi se face întunerec. Dar după ce a înoptat, încă nimic nu s'a sfârșit. Viața tot merge înainte și se desfășură atunci nemiloasă ca și cum nimic nu s'ar fi prăbușit. Valurile se înalță și se coboară; ele sfărâmă coala și dincolo cele din urmă grinzi ale corăbiei vieții noastre, ca și cum aceea corabie ar fi o jucărie fărâmată, ia țermul spre care nizuim, pentru a ne mântui, e o insulă, un pământ pustiu, încunjurat cu apă, fără arbori, lipsit de apă, în mijlocul mării nemărginită a vieții.

Cine să nu-și piardă aci speranța? Omul, odrasla dumnezească de pe pământ, e zdrobit. Revărsatul zorilor nu-l mai deșteaptă. Credința în sine, în oameni, în

Dumnezeu nu mai e. Toate s'au sfârșit! E într'ânsul noapte.

Dar pași ușori și tainici trec pe lângă noi, și ochii noștri, încă pănginiți, nu cunosc pe călător. El ne șoptește cu glasul blândeței, că nu toate au fost zadarnice, că nici o victorie, nici o mărturie plătită cu sângele nostru nu e zadarnică. Vederea noastră e prea slabă și nu vedem steaua, ce luminează nopțile cele mai întunecate; șam căzut prea adânc în desnădăjduire, pentru a crede, că după noapte va mai răsar o zi, și nu numai o zi, ci încă mai multe zile! Da! Noi putem, noi trebuie, noi suntem datori a trăi, ca să desăvârșim ce am început. Glasul șoptește în inima noastră, el ne pare cunoscut. E glasul, în care am rostit pentru întâiasdată rugăciune în frageda noastră copilărie, când mama ne punea mâinile una lângă alta. E glasul clopotului îndepărtat, pe care-l auzim adeseaori și care totdeauna ne cuprinde de evlavie. Sălbatica desnădăjduire se stinge în durere! Rămâi! O! rămâi, ne rugăm cu înduioșare, căci ne temem, căci ziua iarăș spre seară se pleacă, îndată ce glasul ar înceta. A șoptit dulce la ureche un izvor, precum eram și noi odinioară, înainte de a fi plecat pe marea cea furtunoasă și de a ne fi rătăcit în noianul ei.

(Va urma.)

Diverse.

Planuri pentru propunerea religiei. Foia Oficioasă din Lugoj publică în numerii mai recentă, un proiect privitor la planul propunerii religiei în școlile primare și secundare. Proiectul e compus de dl Dr. Nicolae Brânzău, paroh în Vulcan. Dl Brânzău face aici un amănunțit studiu asupra diferitelor planuri de a propune religie, căutând a scoate la iveală ce este mai de folos și practic pentru școlile noastre. P. S. episcopul recomandă planul în atenția preoțimii, pe cari îi îndeamnă a-l studia și așa face observările în toată libertatea asupra lui. — Vom reveni.

Moartea tinărului Coșbuc. Cetim în ziarele din București despre marea nefericire ce a ajuns familia poetului nostru Coșbuc. În zilele trecute tinărul Coșbuc a călătorit cu un automobil dela Craiova spre Baiești. Automobilul era condus de dl Alexandrescu proprietar. Din cauza direcției greșite, automobilul, având o viteză mare, s'a răsturnat consecutiv de mai multe ori producând moartea momentană a dlui Alexandrescu, urmând la scurt timp și decesul nefericitului tinăr Coșbuc. Familiei îndoliate, pentru pierderea uniceului fiu, îi trimitem cele mai sincere condoleanțe.

Citim în „Viitorul“:

„Un stupid accident de automobil, în care și-a găsit moartea fiul marelui cântăreț al neamului: George Coșbuc, a zdrobit de durere pe autorul „Baladelor și Idilelor“.

Un neam întreg ia parte la durerea lui Coșbuc — și îl îmbărbătează să treacă și prin această grea încercare“.

Plângere împotriva preoților noștri din Alba-Iulia. Citim în „Foaia Poporului Român“ o plângere iscălită de 120 români gr.-cat., soldați la cursul de pionier din Alba-Iulia, în care se spune, că soldații noștri, cu toate că au voit în repetite rânduri să fie chemați la biserică, nu au fost ascultați de către cei competenți. Intrucât plângerea corăspunde adevărului, o recomandăm forurilor mai înalte.

Soldații regimentului 50. Profesorul dela institutul preparandial din Blaj, dl cadet Nicolae Pop, care de prezent se află ca soldat în Pojon, după cum citim în „Românul“, a colectat dela ostașii regimentului 50. suma de 150 cor. Suma e menită ca ajutor pentru camerazii lor deveniți invalizi pe câmpul de luptă și pentru ajutorarea orfanilor. Dorim, ca pilda acestor ostași, cari au colectat și pentru bisericii, se afle cât mai mulți imitatori și între aceia, pe cari soarta i-a favorizat să stea departe de frontul de luptă.

Balcanul în expectativă. Semioficiosul „L'Independance Roumaine“ scrie, că directiva politică a statelor din Balcani va fi determinată de clarificarea politicii regatului bulgar.

Grecia se pregătește. „Echo de Paris“ primește din Salonic următoarele: De când Venizelos a ajuns la putere pe toate terenele se observă o activitate și pregătire minuțioasă. Armata urmărește cu vie atenție politica lui Venizelos. Ministrul de războiu Dauglis lucră pentru reorganizarea armatei grece. Până acum sunt mobilizați ostașii până la 29 ani. E probabil, că vor fi chemate sub arme și celelalte contingente. Nu peste mult se vor ținea marile manevre.

Nouă ofensivă contra Dardanelor. După ziarul „Tribuna“ Impătrita Înțelegere pregătește un atac general la Dardanele, care va fi dat de 500,000 ostași și numeroase tunuri. Prin atacul acesta Impătrita Înțelegere crede, că va decide asupra războiului mondial.

Pe bordul vasului francez „Messagerie“ au sosit în portul dela Salonic 140 ofițeri englezi, cari vor merge în Mudros, de unde cu trupele concentrate vor merge la Dardanele.

Profetul Teodor P. În „Pesti Hirlap“ citim: Pe frontul rusesc, cu Marsch-Bataillon-ul din Aprilie a sosit infanteristul român Teodor P., a cărui veste, a pătruns întreg frontul până la armatele lui Hindenburg. Pentru precizarea acurată despre împlinirea unor lucruri i-au dat numele de „der famose Mann“, „unser prophet in Schützengraben“. În orele de inspirație profetică, Teodor P. cade în amorțeală, care durează mai multe ore. În timpul acesta răspunde, cu voce subită, la orice întrebare. De câțva timp a fost dus din tranșee la comanda militară, unde Teodor, după afirmațiile unanime ale ofițerilor, a prezis precis ziua, în care se va recuceri Przemyslul, Lembergul, când va

cădea Varșovia, Novogeorgievsk și Kovno și alte multe, pe cari ofițerii nu le comunică. A fost întrebat și despre durata și sfârșitul războiului. După spusele ofițerilor, Teodor a profetizat, că războiul se va încheia favorabil pentru noi. Ofițerimea ține în secret comunicarea mai amănunțită a acestor profetii. Teodor P. e de prin comitatul Bihorului.

Ostași români invalizi reîntorși din captivitatea rusească. Vineri în 10 crt. a sosit la Budapesta prin Stockholm, primul transport de 50 de ostași invalizi din armata austro-ungară, ajunși în prinoare rusească. Era un aspect trist, când acești ostași eroi, cei mai mulți lipsiți de mâni, picioare și lumina ochilor, au fost scoborâți de pe tren și pe tragăne duși în spitale. Au ajuns în prinoare rusească în luptele de iarnă, unde li-s'a dat puțină îngrijire medicală, așa că acum, în spitalul militar din Buda, au lipsă de o sistematică îngrijire medicală. Între acești 50 de ostași invalizi, sosiți din lagărele din Rusia ca schimb pentru invalizii ostași ruși, se află și următorii români: Adam Muntean, gefreiter, Constantin Vlădean, Simion Binte, Ștefan Merțipan, caporal, Vasile Cădan, Ioan Giarosa, Toma Corușa, Anton Meitan și Vasile Marian.

Ziarul „Novele Vremja“ contra diplomației rusești. Numitul ziar ocupându-se cu politica guvernului rusesc în Balcani scrie: Intreagă activitatea ministerului nostru de externe poartă pecetea lașității și a nesiguranței. Și cel mai puțin diplomat poate constata, că eșuările noastre politice în România și Bulgaria, sunt a se datora întârzierii de nouă luni.

Aviz pentru învățători Ediția nouă a *Abecedarului Fonomimic* de Gh. B. Beieriu și Gh. Codrea e aprobată cu ordinațunea min. Nr. 64.550 din 1914 și se poate procura dela Librăria depozitară D. Thierfeld, Făgăraș, iar *Călușul Metodului Fonomimic* se poate căpăta la toate librăriile principale românești cu prețul de 2 Cor.

Circulația poștei de războiu. Incepând cu 13 crt. ministrul de comerț a conces comunicarea pentru următoarele poște de războiu: 10, 14, 16, 34, 45, 46, 48, 53, 55, 61, 65, 69, 73, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 98, 106, 109, 113, 119, 157, 207, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 251, 254, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 620, și 630. Pachetele pentru posta de războiu se pot speda de trei ori pe săptămână, Lunea, Marția și Mercurea. Spedarea pachetelor pentru poștele de sub numărul 11, 39, 51, 149 și 186 sustă și pe mai departe. În pachete e intersis spedarea de alimente, cari din cauza transportului lung, se strică.

O naie românească deținută de un submarin rusesc. Din Constanța se anunță, că un submarin rusesc a deținut și secestrat naia „Craiova“, care circula cu pavilionul statului românesc. Naia, cu un transport de 600 tone petrol, avea direcția spre Burgas. În portul Ordu, pe țărmurii asiatici ai Mării Negre s'a oprit ca să ieie pe bord 1500 saci cu alune, când a apărut pe neașteptate submarinul rusesc și i-a reținut drumul.

În chestia măsurilor excepționale dela frontiera României. Ziarul „Moldova“ comunică:

Dl Czernin, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei la București, a fost însărcinat de guvernul său de a declara, că aceste măsuri au fost luate numai în scopul de a se împedeca spionajul, care se exercită în Monarhie din partea țărilor combatante. Aceste măsuri vor fi menținute numai câteva zile. În orice caz ele n'au nici un caracter ostil sau special în contra României.

Asemenea măsuri s'au luat în același timp la frontierele celorlalte țări vecine neutre, cum este de pildă Elveția.

La Vladivostok au sosit mari cantități de muniții. Ziarul „Times“ comunică: Căpitanul vasului „Copia Maru“ declară, că în Vladivostok se observă o vie activitate strategică. În port au sosit enorme cantități de muniții. Pe zi se transportă 20—30 vagoane cu muniție. Relațiile dintre Rusia și Iaponia devin tot mai amicale.

Muniții pentru Sârbia. Ziarul „Süd-slavische Korespondenz“ publică următoarea depeșă din Salonic: Puterile ententei, în timpul din urmă transportă pentru Sârbia prin Salonic mari cantități de muniție, armamente, aeroplane, automobile și pansamente. Ententa are de scop să provadă pe un timp îndelungat armata sârbă.

Stabilirea prețului maximal al zahărului. După ordinațunea emanată în luna trecută, prețul maximal al zahărului e stabilit, după măja metrică, la 96 cor. 50 fil: prețul acesta sustă numai până în 31 Decembrie, când va intra în vigoare prețul maximal de 97 cor., iar în 1 Martie 1916 va fi de 97.50 fil. Marea lipsă de zahăr, la noi unde sunt multe fabrici de zahăr, e cauzată de lăcomia fabricanților, cari depozitează mari cantități de zahăr, așteptând să intre în vigoare ultimul preț maximal. Contra acestui abuz, după cum citim, municipiile comitatense vor fi încredințate cu stabilirea noului preț maximal pentru vinderea zahărului.

Necrolog. † *Maria Cismaș n. Șerban*, preoteasa în Orșia, după un morț scurt dar greu, împărtășită fiind cu sf. Sacramente ale muribunzilor, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Marți în 7 Sept. 1915. În anul al 51 al etății și 28 al fericitei sale căsătorii.

Înmormântarea a avut loc în aceeași zi.

† *Ana Pop* născ. *Albu*, preoteasă văduvă gr.-cat., după lungi și grele suferințe, împărtășită cu sf. taine, a încetat din viață în 3 Sept. st. n. la 4 ore d. a. în anul al 80-lea al etății și al 8-lea al văduviei.

Înmormântarea a avut loc Duminecă, în 5 Sept. la 2 ore d. a. după ritul bisericii române gr.-cat. dela locuința din strada bisericii în cimiterul cel mare din Reșinari.

Odihnească în pace!

Posta Administrației.

Am primit și chitam abonamentele dela: *Dr. C. Cooc* pe 1915 sem. 2-lea. Binevoiti a regula și restanța de pe trecut. — *M. S. Feldkurat*, Sibiu, pe 20/2—10/9 1914. Binevoiti a ne trimite și restul cum și abon. înainte. — *Ietiș* pe 1915 sem. 2-lea. Numerii ce lipsesc vi-i-am trimis. De aici foaia merge regulat. Trebuie că dela postă de acolo se scot foile prin notari, ori primarie, și astfel se pierd. — *Buduș* pe 1915 sem. 2-lea. —

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruița.